

Vzdělávací materiál projektu Zlepšení podmínek výuky v ZŠ Sloup

Název vzdělávacího materiálu	Číslovky
Anotace	Pracovní listy k procvičování určování druhů, pravopisu číslovek a římských čísel. Žák přepisuje uvedená cvičení do sešitu a řeší je. Všechny pracovní listy můžeme také vytisknout a žákům předložit k doplnění.
Autor	Mgr. Renata Kulíšková
Jazyk	Český jazyk
Očekávaný výstup	Žák si procvičuje druhy, pravopis číslovek a římská čísla.
Třída	7. - 9.

Číslovky

1. Vyhledejte v textu číslovky a určete jejich druh.

Nakladatelství připravuje deset svazků krásně ilustrované řady z českých dějin od příchodu Slovanů na naše území až do nástupu Habsburků na český trůn. Jeden ze starých sedmi divů, a to pyramidy v Egyptě, můžeme navštívit i dnes. V Olympii stála velká socha Dia, což byl nejvyšší postavený řecký bůh, a měřila na výšku dvanáct metrů. Proti otrokářství se bouřilo mnoho otroků a dokonce v 19. století proběhla jedna občanská válka v USA. Prvním člověkem, který dosáhl severního pólu, byl Američan Robert Peary. Podařilo se mu to 6. dubna 1909 za doprovodu jednoho Američana a čtyř Eskymáků. Od té doby byl severní pól dosažen několikrát.

2. Kde chybějí, doplňte tečky.

Upálení Jana Husa v Kostnici si připomínáme (6) července. V roce (1348) založil Karel (IV) pražskou univerzitu. České vysoké školy byly uzavřeny od (17) listopadu (1939) až do konce (2) světové války. V Olomouci byl zavražděn Václav (III). Poddanství bylo zrušeno (7) (9) (1848). Věra Čáslavská získala (3) zlaté medaile na (XVIII) olympijských hrách v Tokiu (1964) a na (XIX) olympijských hrách v Mexiku v roce (1968) získala (4) zlaté a (2) stříbrné medaile. Československo vzniklo (28) (10) (1918). ČSFR se rozpadla (1) ledna (1993) na Českou a Slovenskou republiku.

3. Doplňte náležité tvary číslovek.

V (obě) světových válkách byly poraženy mocnosti, které válku vyvolaly. Před (350) lety, po bitvě na Bílé hoře, byl náš národ utlačován. Před (200) lety v českých zemích probíhalo národní obrození. Německo bylo po druhé světové válce rozděleno mezi (4) státy. Od těchto (4) států se později odtrhl SSSR a vytvořil vlastní stát. Velká trojka byla tvořena (3) státníky. Ve dvacátém století se lidstvo muselo vyrovnat s (2) válkami.

4. Přepište arabská čísla na římská.

49 –

38 –

90 –

59 –

88 –

72 –

155 –

324 –

1945 –

3 617 –

5. Přepište římská čísla na arabská.

LXXX –

IV –

XLVII –

XCIII –

CCLXV –

DLXIX –

DCCCX –

MCCXII –

MCDXV –

MMXI –

Řešení

1. Vyhledejte v textu číslovky a určete jejich druh.

Nakladatelství připravuje **deset (základní)** svazků krásně ilustrované řady z českých dějin od příchodu Slovanů na naše území až do nástupu Habsburků na český trůn. **Jeden (základní)** ze starých **sedmi (základní)** divů, a to pyramidy v Egyptě, můžeme navštívit i dnes. V Olympii stála velká socha Dia, což byl nejvyšší postavený řecký bůh, a měřila na výšku **dvanáct (základní)** metrů. Proti otrokářství se bouřilo **mnoho (neurčitá, základní)** otroků a dokonce v **19 (řadová)**. století proběhla **jedna (základní)** občanská válka v USA. **Prvním (řadová)** člověkem, který dosáhl severního pólu, byl Američan Robert Peary. Podařilo se mu to **6 (řadová)**. dubna **1909 (základní)** za doprovodu **jednoho (základní)** Američana a **čtyř (základní)** Eskymáků. Od té doby byl severní pól dosažen **několikrát (neurčitá, násobná)**.

2. Kde chybějí, doplňte tečky.

Upálení Jana Husa v Kostnici si připomínáme **(6.)** července. V roce (1348) založil Karel **(IV.)** pražskou univerzitu. České vysoké školy byly uzavřeny od **(17.)** listopadu (1939) až do konce **(2.)** světové války. V Olomouci byl zavražděn Václav **(III.)**. Poddanství bylo zrušeno **(7.) (9.)** (1848). Věra Čáslavská získala (3) zlaté medaile na **(XVIII.)** olympijských hrách v Tokiu (1964) a na **(XIX.)** olympijských hrách v Mexiku v roce (1968) získala (4) zlaté a (2) stříbrné medaile. Československo vzniklo **(28.) (10.)** (1918). ČSFR se rozpadla **(1.)** ledna (1993) na Českou a Slovenskou republiku.

3. Doplňte náležité tvary číslovek.

V **(obou)** světových válkách byly poraženy mocnosti, které válku vyvolaly. Před **(tři sta padesáti lety)** lety, po bitvě na Bílé hoře, byl náš národ utlačován. Před **(dvěma sty)** lety v českých zemích probíhalo národní obrození. Německo bylo po druhé světové válce rozděleno mezi **(čtyři)** státy. Od těchto **(čtyř)** států se později odtrhl SSSR a vytvořil vlastní stát. Velká trojka byla tvořena **(třemi)** státníky. Ve dvacátém století se lidstvo muselo vyrovnat s **(dvěma)** válkami.

4. Přepište arabská čísla na římská.

49 – IL	38 – XXXVIII
90 – XC	59 – LIX
88 – LXXXVIII	72 – LXXII
155 – CLV	324 – CCCXXIV
1945 – MCMXLV	3 617 – MMMDCXVII

5. Přepište římská čísla na arabská.

LXXX – 80	IV – 4
XLVII – 47	XCIII – 93
CCLXV – 265	DLXIX – 569
DCCCX – 810	MCCXII – 1212
MCDXV – 1415	MMXI – 2011